

lecture

in=ain in ain in ain ain ain
alain la main un copain du...
le père d'alain
le matin, le père d'alain fait...
avec la farine et la levure, il...
à la main.

De wereld leren lezen

Inhoud

1 Inleiding

2 Analyse

3 Wat doet ICCO?

4 Onderwijsbeleid tot 2010

4.1 Strategie

4.2 Capaciteitsontwikkeling

4.3 Draagvlak en lobby

4.4 Samenwerking andere thema's

5 Financiën en programma's

Foto's: Beeldbank ICCO/Kerk in Actie

ICCO werkt in ontwikkelingslanden samen met mensen en particuliere organisaties die zich inzetten voor een rechtvaardige en duurzame wereld.

Deze samenwerking heeft veel opgeleverd. De toegang tot eerste levensbehoeften zoals water, medische zorg, onderwijs en voedsel is verbeterd. Mensen hebben een beter inkomen of krijgen een microkrediet om een eigen zaak te beginnen. In veel landen worden de rechten van mensen nu beter beschermd.

Maar we zijn er nog niet. Gebrek aan water, ondervoeding, slechte gezondheidszorg, schendingen van mensenrechten en oneerlijke handel komen nog steeds op grote schaal voor. Daar leggen wij ons niet bij neer. Een betere wereld is mogelijk. Maar die verbeter je niet in je eentje.

We ondersteunen mensen en organisaties, die op hun eigen manier een menswaardig bestaan willen opbouwen. Met respect voor lokale oplossingen en in nauwe samenwerking met onze partnerorganisaties.

Deelt u onze idealen? Samen werken aan een rechtvaardigere wereld. ICCO biedt mogelijkheden voor particulieren, stichtingen, bedrijven en jongeren. Meer weten? Kijk op www.icco.nl en wordt een ondernemende partner in internationale samenwerking.

ICCO is dé interkerkelijke organisatie voor ontwikkelings-samenwerking. Zij is opgericht in 1965 en steunt ruim negenhonderd partnerorganisaties in alle continenten. Hierin wordt nauw samengewerkt met Kerk in Actie.

© ICCO & Kerk in Actie, 2008

1 Inleiding

Onderwijs is een bron van persoonlijke en sociale ontwikkeling en is onmisbaar voor de opbouw en handhaving van een vreedzame samenleving. Scholing geeft zelfvertrouwen en maakt mondig en weerbaar. Het biedt kennis en vaardigheden die een leven lang dienst doen.

Maar ondanks alle internationale afspraken over onderwijs – zoals de millenniumdoelstellingen – gaan zo'n 72 miljoen kinderen niet naar school. Een groot deel

van hen verricht kinderarbeid en het merendeel is een meisje. Bovendien telt de wereld nog altijd zo'n 774 miljoen analfabeten, vooral vrouwen.

ICCO & Kerk in Actie werken aan de opbouw van goed en toegankelijk onderwijs voor iedereen. Dat doen we samen met Edukans en Prisma, met wie we een alliantie vormen. Dit onderwijsbeleid is een onderdeel van het bedrijfsplan 2007-2010.

2 Analyse

Wereldwijd gaat er op het gebied van onderwijs gelukkig veel goed. Zo is het percentage kinderen dat onderwijs geniet de afgelopen jaren gestegen en gaan ook steeds meer kinderen langer naar school. In verschillende landen, vooral in ontwikkelingslanden, is het onderwijs flink verbeterd en zijn meisjes aan een inhaalrace begonnen. In de twintigste eeuw leerden meer volwassenen lezen en schrijven dan ooit tevoren. Desondanks bieden veel landen onvoldoende onderwijs, of alleen van een zeer laag niveau. Tot de grootste problemen behoren:

- **Geletterdheid:** in 2015 zal 86% van de volwassenen kunnen lezen en schrijven. Een magere vooruitgang vergeleken met de huidige 82%. De verschillen tussen landen zijn enorm. In Burkina Faso ligt het percentage bijvoorbeeld op slechts 29%.
- **Toegang tot onderwijs:** 72 miljoen kinderen – merendeels meisjes – gaan niet naar school. 70% van hen leeft in sub-Sahara Afrika en Zuid en West-Azië. Een derde woont in een conflictgebied.
- **Ongelijkheid:** gebrek aan onderwijs treft vooral kinderen in (post)conflictgebieden, vluchtelingen, kinderen van inheemse volken in de verdrukking, straatkinderen, werkende kinderen, wezen en gehandicapten. Meisjes krijgen minder kansen dan jongens. De verschillen tussen stad en platteland en tussen etnische groepen zijn groot.
- **Afronden van onderwijs:** sinds de invoering van gratis basisonderwijs beginnen steeds meer kinderen aan school, maar velen haken ook weer af.
- **Aanwezigheid:** een kind dat ingeschreven staat op school komt niet altijd opdagen.
- **Resultaten:** naar school gaan betekent niet dat leerlingen ook iets opsteken en dat wat ze opsteken relevant voor is.

Oorzaken

Waarom gaan zo weinig kinderen naar school? En als ze gaan, waarom is de kwaliteit dan zo wisselend? Daarvoor zijn verschillende oorzaken.

- Het onderwijs sluit niet aan bij de behoeften van de leerlingen, bijvoorbeeld omdat het in een andere taal wordt gegeven, en is vaak te academisch.
- Er zijn te weinig goed opgeleide en gemotiveerde docenten.
- Ouders en kinderen hebben weinig invloed op het onderwijs en verliezen zo hun belangstelling voor school.
- School is duur door leermiddelen, schooluniformen, transport. En de eenvoudigste middelen om te kunnen lesgeven ontbreken: een goed gebouw, lesmateriaal, meubilair, sanitaire voorzieningen. De leeromgeving is niet veilig of kindvriendelijk. Culturele factoren belemmeren de toegang tot onderwijs, vooral voor meisjes.
- Op verschillende niveaus heerst politieke onwil en worden beloften gebroken. Geld blijft hangen bij de centrale overheid en lokale overheden zijn niet altijd bekwaam of gemotiveerd om hun taken uit te voeren. De internationale gemeenschap geeft onderwijs geen prioriteit.
- Te weinig nationale en lokale medezeggenschap. Donoren bepalen nog altijd de agenda's. Dit zet nationale en lokale overheden absoluut niet aan om zich te verantwoorden naar hun eigen burgers.
- De onderwijssector is niet altijd doelmatig georganiseerd. Er is een overdadige bureaucratie en een ongecoördineerde aanpak verspreid over meerdere ministeries. De onkosten zijn hoog en er is sprake van mismanagement en corruptie. Ook is de competentie om te plannen, te monitoren en te verantwoorden vaak onvoldoende.

De gevolgen

Wie een goede opleiding heeft genoten is gezonder, verdient meer en kan beter voor zichzelf en zijn gezin en gemeenschap opkomen. Zeker als een opleiding aan meisjes en vrouwen ten goede komt; kinderen van geschoolde vrouwen zijn gezonder en gaan zelf vaak ook naar school.

Kinderen die niet naar school gaan verkeren juist in een negatieve vicieuze cirkel. Voor kinderen die opgroeien in armoede is het gebruikelijk dat ze helpen de kost te ver-

dienen. School schiet erbij in, ze volgen geen opleiding en een beter betaalde baan blijft buiten bereik. Als die cirkel niet wordt doorbroken, ontstijgen kinderen niet de situatie waarin hun ouders opgroeiden.

In een wereld waarin informatie en kennis steeds belangrijker is, lopen ongeschoolden zo een steeds grotere achterstand op. Zonder goed onderwijs zijn mensenrechten lastig te verwezenlijken, zoals deelname aan het politieke en culturele leven. Zonder scholing leren kinderen, jongeren en volwassenen hun eigen wereld niet lezen.

3 Wat doet ICCO?

ICCO ondersteunt in 11 landen omvangrijke onderwijsprogramma's. De alliantieleiden gezamenlijk werken samen in 17 landen. Dit zijn:

Continent	Landen
Afrika & Midden-Oosten	Burkina Faso, Ethiopië , Kenia, Malawi, Mali, Zuid-Soedan, Oeganda, Angola , Ghana, Liberia, Senegal
Azië, Oost-Europa & Oceanië	India, Albanië* , Indonesië (Papoea), Thailand
Latijns Amerika & Cariben	Peru, Bolivia

* Bijdrage aan Albanië programma is in 2010 afgebouwd.

Het zwaartepunt ligt in sub-Sahara Afrika. Buiten Afrika ligt de nadruk op Onderwijs voor Gemarginaliseerde Volken en Onderwijs voor Werk.

De onderwijsprogramma's hebben vijf specifieke aandachtspunten:

- **Alfabetisering:** verbeteren van de kwaliteit van onderwijs voor jongeren en volwassenen, zodat ze basisvaardigheden beheersen als lezen en schrijven.
- **Onderwijs en werk:** de opzet en inhoud van het onderwijs aansluiten bij de kennis, vaardigheden en houdingen die nodig zijn om de kost te verdienen.
- **Onderwijs en hiv/aids:** via het onderwijs dragen we bij aan het voorkomen van hiv/aids en we willen plannen ondersteunen die de negatieve effecten van de pandemie op het onderwijs beperken.
- **Onderwijs en (post)-conflict:** ondersteunen van onderwijs in situaties van (post)-conflict en het bepleiten van onderwijs voor mensenrechten en vrede.

- **Onderwijs voor gemarginaliseerde volken (zoals pastoralisten in Oost-Afrika, de indígenas in de Andes):** het promoten van het recht op relevant en goed onderwijs voor gemarginaliseerde volken, die betrokken moeten zijn bij de inrichting en beheer van onderwijs.

ICCO financierde eind 2007 ongeveer 300 onderwijsprojecten. Bijna honderd in Afrika, zeventig in Azië en Oost-Europa, twintig in Latijns Amerika.

Via Impulsis – het loket van Edukans, Kerk in Actie en ICCO voor particuliere initiatieven – krijgen 73 onderwijsprojecten ondersteuning. Voorbeelden zijn: opzetten van alternatief onderwijs, functionele alfabetiseringsprogramma's, curriculumhervormingen, verbeteren van opleidingen en werkomstandigheden voor leraren, versterken van schoolmanagement, verstrekken van ontbijt of lunch op scholen, toegang geven tot moderne technologieën en ondersteunen van netwerken voor kennisuitwisseling.

4 Onderwijsbeleid tot 2010

Twee belangrijke akkoorden stellen zich ten doel de onderwijssituatie te verbeteren: Education For All en de Millenniumdoelstellingen (vooral 2 en 3). Beiden beogen voor 2015 alle kinderen naar school te laten gaan. ICCO streeft ernaar met haar onderwijsprogramma bij te dragen aan het behalen van die doelstellingen.

Missie

Ons onderwijsprogramma is een investering in de ontwikkeling van individuen én gemeenschappen. Samen met hen willen wij de volgende doelstellingen behalen:

- Toegang tot kwalitatief goed basisonderwijs voor die kinderen die nog steeds buiten de boot vallen.
- Toename van het aantal kinderen (vooral meisjes) dat de basisschool ook echt afmaakt.
- Meer relevantie en kwaliteit van basisonderwijs, inclusief alfabetisering en beroepsonderwijs.

Doelstellingen

- Lokale organisaties hebben uitvoerbare oplossingen ontwikkeld voor relevant en goed onderwijs.
- *Claim making power* van doelgroepen is versterkt (toegang tot informatie, vaardigheden voor onderzoek, advocacy en lobby).
- Nederlands draagvlak voor en betrokkenheid bij onderwijs in ontwikkelingslanden is vergroot, mede door handelingsperspectief te bieden aan Nederlanders die zich inzetten voor Education For All en Millenniumdoelstellingen.
- Nationale en internationale campagnes en lobbyactiviteiten over onderwijs voor iedereen geïnitieerd, aan deelgenomen en ondersteund.
- Een platform voor ontwikkeling en verspreiding van kennis geoptimaliseerd.

4.1 Strategie

De alliantie gebruikt de volgende drie strategieën:

- **Directe armoedebestrijding;** vergroten van de toegang tot relevant kwaliteitsonderwijs met uitvoerbare, betaalbare en duurzame lokale oplossingen.
- **Maatschappijopbouw;** versterken van de capaciteit van lokale actoren om uitvoerbare, betaalbare en duurzame lokale oplossingen te ontwikkelen, uit te proberen en te bepleiten om toegang tot relevant en kwaliteitsonderwijs te verschaffen.
- **Beleidsbeïnvloeding;** initiëren en steunen van (inter)nationale campagnes en lobby om het universeel recht op gratis kwaliteitsonderwijs te vertalen in gegarandeerde toegang tot onderwijs.

De doelstellingen worden gerealiseerd via capaciteitsontwikkeling, lobby, financiële en technische ondersteuning en het koppelen van verschillende belanghebbenden. De alliantie verbindt het thema onderwijs met andere hoofdprogramma's, zoals democratisering en vredesopbouw, of economische programma's. De uitvoering

geschiedt met en via lokale organisaties, die een hoofdrol spelen als:

- *Service provider* vanuit de rechtenbenadering, aanvullend op de overheid;
- *Innovators*, die nieuwe ideeën en toepassingen ten behoeve van de kwaliteit van het onderwijs ontwikkelen;
- *Informed critics and advocates* die de prestaties van de overheid voor het voetlicht brengen en lobbyen voor vrij, toegankelijk en goed onderwijs.

Programmatische samenwerking

Onderwijs is een belangrijke verantwoordelijkheid van overheid én samenleving. Vanuit die visie werken we samen met maatschappelijke organisaties, ngo's, religieus geïnspireerde organisaties en lokale overheden aan de verbetering van het onderwijs. Naast de traditionele partnerorganisaties benaderen we ook bedrijven, donoren en kennisinstituten. Via deze zogenaamde 'multi-stakeholder benadering' dragen we bij aan een efficiënte, gecoördineerde aanpak en verbinden we bestaande lokale plannen met nieuwe initiatieven.

Rechtenbenadering

Wij gaan uit van een zogenaamde rechtenbenadering. Dit betekent dat we burgers (georganiseerd in ouderraden, jeugd- of vrouwengroepen, gemeenschapsbesturen) ervan bewust maken dat ze rechten hebben die ze bij hun overheid kunnen bepleiten. Onderwijs, formeel én informeel, is een onmisbaar instrument om te leren over mensenrechten en verantwoordelijkheid dragen voor de eigen ontwikkeling en die van de gemeenschap. Het doel van de rechtenbenadering is ook om overheden te houden aan verdragen en conventies die ze zelf hebben ondertekend en ze zo aan te sporen tot verbetering van het onderwijs in hun land.

Lokale oplossingen

Gemeenschappen problemen laten benoemen en ze steunen in de ontwikkeling van oplossingen is een voorwaarde voor het slagen van programma's. De alliantie legt geen westerse onderwijsmodellen op, die niet passen bij de specifieke omstandigheden en ontwikkelingen van landen en regio's. Dit voorkomt dat burgers zich afkeren van het onderwijs, en dat onderwijs aan kwaliteit verliest.

Formeel en alternatief onderwijs

Basisonderwijs kan zowel worden genoten via het formele systeem als via alternatieve trajecten. De overheid zou goed non-formeel onderwijs moeten erkennen door kwaliteitscontrole, erkenning van diploma's en financiële bijdragen. ICCO wil bijdragen aan een onderwijssysteem met een scala aan modaliteiten (formeel en non-formeel), dat garandeert dat alle kinderen en jongeren, ook de moeilijkst bereikbare groepen en zij die buiten de mainstream cultuur vallen, toegang hebben tot relevant kwaliteitsonderwijs. Onderwijs dat hen met vaardigheden en competenties helpt het eigen potentieel te ontwikkelen en toerust voor een snel veranderende samenleving.

Verantwoording

De investeringen in onderwijs werpen meer vruchten af als de interne verantwoordingsmechanismen beter werken. Burgers, maatschappelijke organisaties en media spelen een sleutelrol bij het afdwingen van verantwoording door nationale en lokale overheden en anderen die onderwijs verzorgen. Ook scholen zelf horen verantwoording af te leggen, niet alleen aan hun financier maar ook aan de ouders, leerlingen en de gemeenschap.

Gender en hiv/aids

Aansluitend bij millenniumdoelstelling 3 zijn gelijke kansen voor vrouwen en mannen een belangrijk uitgangspunt in het onderwijsprogramma. Wij spannen ons in om dit

te promoten, *good practices* te systematiseren en te lobbyen voor meer aandacht voor een ongelijke verhouding tussen vrouwen en mannen. In het onderwijsprogramma krijgen mensenrechten en hiv/aids extra aandacht.

4.2 Capaciteitsontwikkeling

Voor onderwijs van niveau zijn de capaciteiten van direct belanghebbenden en de organisaties die hen vertegenwoordigen cruciaal. Zij moeten de autoriteiten tot actie dwingen en tegelijkertijd zelf aan de slag. De ontwikkeling van hun capaciteiten is door het programma heen opgenomen. Capaciteitsversterking van lokale actoren zorgt voor duurzame onderwijsverbetering en behoort dan ook tot de kern van het programma. Goede planning, monitoring en evaluatie is essentieel voor verbetering van de eigen interventies. Monitoring en evaluatie, onderzoeken, trainingen en workshops geschieden stuk voor stuk samen met de partners.

De combinatie van financieringen van koepels, consortia en netwerken die lobbyen bij de nationale overheid, en van onder die koepel vallende organisaties, met als doel institutionele capaciteitsversterking en innovatieve projecten, is effectief gebleken.

Kennisnetwerken

De alliantie maakt deel uit van verschillende kennisnetwerken in het Noorden en het Zuiden, en vooral ook tussen die twee. Er wordt samengewerkt met de IS-Academie en met gespecialiseerde onderzoeksinstituten, zoals IREWOC. ICCO is lid van het Kennisplatform Basic Education en neemt deel aan de hiertoe behorende werkgroepen Onderwijs voor werk, Onderwijs in conflictgebieden, Onderwijs en hiv/aids en Kwaliteit van onderwijs. Doel hiervan is uitwisseling van kennis en ervaring tussen Nederlandse ngo's, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en kennisinstituten.

4.3 Draagvlak en lobby

Politici kunnen een wezenlijk verschil maken om iedereen naar school te krijgen. De overheid schept immers de voorwaarden voor een goed onderwijssysteem, stelt eisen

aan de kwaliteit en controleert die ook. En geeft het maatschappelijk middenveld de ruimte om hun verantwoordelijkheden waar te maken.

Voor een doorbraak op politiek niveau is lobby en advocacy een belangrijk onderdeel van onze programma's. Op lokaal, nationaal en internationaal niveau steunen we onze doelgroepen hun zaak te bepleiten. De inzet is dat overheden hun (inter)nationale beloften nakomen, werk maken van onderwijs voor iedereen en rekening houden met de positie en eigenheid van gemarginaliseerde groepen.

Voor lobby onderscheiden we de pleitbezorging van lokale organisaties bij hun eigen overheden en de lobby bij internationale donoren en ngo's, door lokale organisaties of noordelijke alliantieleden. Lobby en campagnevoering doen we bij voorkeur in samenwerking met anderen. Via Educaids wordt gelobbyd op het thema onderwijs en hiv/aids.

4.4 Samenwerking andere thema's

In het bedrijfsplan 2007-2010 hanteren we drie thematische hoofdprogramma's: Democratisering en Vredesopbouw, Duurzame Rechtvaardige Economische Ontwikkeling en Toegang tot Basisvoorzieningen, waar onderwijs onder valt. Waar nodig en nuttig verbinden we het onderwijsprogramma met de andere thema's.

Toegang tot Basisvoorzieningen

Behalve onderwijs bestaat dit thema uit voedselzekerheid, water, hiv/aids en gezondheidszorg. Vooral de thema's onderwijs en hiv/aids zijn met elkaar vervlochten. De epidemie heeft een desastreuze uitwerking op het onderwijs: docenten zijn ziek en vallen regelmatig uit of overlijden. Kinderen krijgen minder les. Jongeren zijn kwetsbaar voor hiv en aids. Onderwijs en goede voorlichting kunnen nieuwe infecties helpen voorkomen. In de combinatie van onderwijs en bestrijding van hiv/aids liggen dan ook grote kansen voor de internationale gemeenschap. ICCO is mede-initiatiefnemer van Educaids, een samenwerkingsverband van christelijke organisaties in Nederland (Edukans, Prisma, ICS, ADRA en ZZG) (www.educaids.nl), dat meer aandacht wil besteden aan de problematiek van onderwijs en hiv/aids in Afrika.

Duurzame Rechtvaardige Economische Ontwikkeling

Dit hoofdprogramma heeft als doel een verbeterde positie van werknemers, producenten en rurale huishoudens en de bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Binnen het onderwijsprogramma heeft ICCO speciale aandacht voor 'Onderwijs voor Werk', dat erop is gericht de economische positie van kansarme jongeren te verbeteren. Dit gebeurt via opleidingen, cursussen, stages en begeleiding naar werk. Deelnemers leren vaardigheden die ze gebruiken om hun inkomen te verbeteren, in de formele dan wel in de informele sector. Behalve goed onderwijs is daarvoor een ondersteunende omgeving nodig: er moet werk zijn dat geld oplevert (werkgericht onderwijs op zichzelf creëert geen banen), mogelijkheden (zoals kredieten) om ondernemerschap te ondersteunen en een ondersteunende wet- en regelgeving.

Democratisering en vredesopbouw

Het thema 'Onderwijs en (post)conflict' sluit nauw aan bij dit hoofdprogramma. Oorlogen zijn grote obstakels voor onderwijs en ontwikkeling. In tijden van oorlog gaan slechts weinigen naar school of leren een vak. Komt er uiteindelijk vrede, dan is het lastig om een land economisch en sociaal weer op te bouwen en de democratie te behouden met mensen die geen of weinig onderwijs hebben genoten.

Onderwijs is een recht, ook in situaties van nood en wederopbouw. Het is een belangrijk middel om de psychosociale schade die oorlogen en conflicten aanrichten te beperken en trauma's te verwerken. En om maatschappelijk relevante thema's onder de aandacht te brengen, zoals het bevorderen van gezond gedrag, veiligheid, milieu, hiv/aids, vrede, mensenrechten en het leren omgaan met conflicten.

Onderwijs draagt op constructieve wijze bij aan de opbouw van een land: de overdracht van vaardigheden, omgang met sociale relaties, het verminderen van polarisatie (wij-zij-denken), de ontwikkeling van een cultuur van dialoog.

In Zuid-Soedan en Oeganda, versterkt ICCO het maatschappelijke middenveld om een bijdrage te leveren aan de opbouw van een sterk onderwijssysteem.

Verder doet ICCO (samen met de alliantiepartners) onderzoek naar relevante thema's, zoals de relatie tussen onderwijs en religie, de ergste vormen van kinderarbeid en onderwijs en accountability en onderwijs.

5 Financiën en programma's

Om een idee te geven van de programma's die ICCO ondersteunt, hieronder enkele voorbeelden.

Peru

In het zuiden van Peru ondersteunt ICCO, samen met Edukans een programma gericht op beter onderwijs voor de hoogland-Indianen. Zij worden sinds eeuwen geconfronteerd met armoede, maatschappelijke ongelijkheid, uitsluiting en discriminatie, terwijl in hun eigen Quechua-cultuur waarden als participatie en betrokkenheid hoog in het vaandel staan. Het Peruaanse onderwijs is ontworpen voor leerlingen uit de stad en sluit niet aan bij de realiteit van deze inheemse volkeren. Er is grote vraag naar onderwijs van hoge kwaliteit dat aansluit bij hun cultuur en leefwijze, dat relevant is in de lokale context en in de eigen taal wordt gegeven. Acht Peruaanse partners in het Ruta del Sol-programma maken zich samen hard voor onderwijs als motor voor

rurale ontwikkeling. Dit doet de Ruta del Sol in vier regio's in het Peruaanse hoogland: Cusco, Apurimac, Huncavelica en Ayacucho. Goed onderwijs start volgens de Ruta del Sol bij een betrokken gemeenschap. Dit sluit aan bij het decentralisatieproces van de overheid, waarbij inspraak hoort. Leiders en comités worden getraind, zodat men op kan komen voor beter onderwijs. Ook in de lobby bij het Peruaanse ministerie van onderwijs is de krachtenbundeling effectief.

De organisaties in Peru uit het onderwijsprogramma zijn: CADEP, CESIP, EDUCA, Fe y Alegría, Foro Educativo, NER-A, TAREA en Red educativa del Cusco. De verkenning en voorbereiding van dit programma stond model voor soortgelijke trajecten in andere landen.

Mali

In Mali voert ICCO een samenhangend, multi-actor onderwijsprogramma uit. 70% van de Malinezen boven de 15 jaar kan niet lezen of schrijven. ICCO richt zich op non-formeel onderwijs, vooral alfabetisering. Op grond van de ervaring van een analyse van de onderwijssector is het multi-actor programma opgesteld dat het volgende beoogt:

- Uitbreiden van geletterdheid, beperken van de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen en regio's (in Bamako, Segou, Mopti, Tombouctou);
- Verbeteren van de kwaliteit van non-formeel onderwijs (in het bijzonder alfabetisering);
- Versterken van de managementcapaciteit van organisaties die werken aan non-formeel onderwijs op lokaal en regionaal niveau.

Hierbij zijn gemeenten, ouderraden, ngo's en overheden betrokken. Strategieën: gezamenlijk beleid voor advocacy en om verantwoording van de overheid af te dwingen, het verbinden van verschillende betrokkenen om zo beter te lobbyen en de kwaliteit te verhogen en financieren en

versterken van alfabetiseringsprogramma's. Een van de betrokken partners in dit programma is de Association des Femmes Educatrices du Mali (AFEM). AFEM organiseert lessen alfabetisering in Bamako op plekken waar nog geen formeel onderwijs is. Onder andere voor meisjes die van het platteland komen om in de stad te werken als huishoudelijke hulp. Hun salarissen zijn laag, ze werken hard en worden soms misbruikt. AFEM helpt ze om te leren lezen en schrijven, maar ook dat ze rechten hebben en hoe ze toegang krijgen tot gezondheidscentra. Voorlichting over gezondheid en hiv/aids is deel van het programma. De lessen zijn gericht op vaardigheden om inkomsten te vergaren, zodat de meisjes in hun onderhoud kunnen voorzien. Van 2008 tot 2010 beoogt AFEM 5580 meisjes te bereiken. In drie andere regio's (Tombouctou, Mopti and Ségou) komen nog eens 2160 leerlingen in aanmerking voor 24 klassen alfabetisering per regio. De verschillende activiteiten in het programma dragen bij aan het doel om jongeren en volwassenen gelijke toegang tot goed onderwijs te geven en aan de verbetering van volwassen onderwijs in 2015, vooral voor vrouwen.

Burkina Faso

Het doel van het onderwijsprogramma in Burkina Faso is het versterken van maatschappelijk middenveld, zoals ouderraden, opkomende alfabetiseringsinitiatieven en ngo's, om non-formeel onderwijs en alfabetisering te verbeteren. Daarbij speelt de koepelorganisatie Cadre de Concertation des ONG et associations actives en Education de Base (CCEB) een centrale rol. De 130 leden van dit netwerk werken aan uiteenlopende thema's: formeel basisonderwijs, non-formele en technische trainingen, alfabetisering en cetera. CCEB coördineert en behartigt de belangen van deze regionale organisaties via lobby bij regionale en nationale overheden.

Op lokaal niveau werken ngo's zoals Développement Sans Frontière (DSF) aan beter onderwijs en de versterking van ouderraden en beheerscommissies. Er is extra aandacht

voor meisjes en vrouwen en kinderen van 12-16 jaar, die eerder niet naar school gingen.

Men steunt ook beginnende organisaties die zich bezig houden met alfabetisering, zodat ze toegang krijgen tot het nationale fonds voor alfabetisering en non-formeel onderwijs, het FONAENF.

DSF bereikte in 2007 7.633 kinderen op veertig scholen in het noorden van Burkina Faso. 10.000 Burkinabe leerden over het recht op basisonderwijs en 9.000 namen deel aan lessen alfabetisering (onder wie 6.300 vrouwen). 800 ouders kregen een training als lid van ouderraad op school. In nog twee andere regio's van Burkina Faso zal ICCO vanaf 2008 samenwerken met twee vergelijkbare ngo's als DSF om een groter bereik te hebben.

Partner van
ondernemende mensen

Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht
Postbus 8190
3503 RD Utrecht
T + 31 30 692 7811
F + 31 30 692 5614
E info@icco.nl
I www.icco.nl

